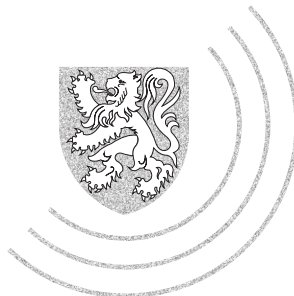

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

14 november 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Kris Van Dijck, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Sven Gatz,
mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon en Dirk De Cock –**

betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Gilbert Van Baelen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heren Karlos Callens, Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De Schepper, de heer Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van Hauthem ;

mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwkerke ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid van Kessel ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Cis Schepens, mevrouw Erna Van Wauwe ;

mevrouw Marijke Dillen, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Robert Voorhamme ;

de heer Flor Ory ;

de heer Kris Van Dijck.

*Zie :***1874** (2003-2004)

- Nr. 1 : Voorstel van resolutie
- Nr. 2 : Amendement
- Nr. 3 : Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de indieners	4
II. Bespreking	6
1. Reactie van de leden	6
2. Reactie van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	7
3. Amendement	8
III. Stemming	8
Tekst aangenomen door de Commissie	9

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 4 november 2003 het voorstel van resolutie van de heer Kris Van Dijck, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Sven Gatz, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon en Dirk De Cock betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Voorafgaand aan deze bespreking organiseerde de Commissie een hoorzitting met een delegatie van Brusselse Nederlandstalige ouders over hun platformtekst 'Nederlandstalig onderwijs in Brussel' (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004*, nr. 1874/3).

I. Toelichting door de indieners

De heer *Kris Van Dijck* verwijst naar de overwegingen van het voorstel van resolutie die een aantal feiten inzake de toestand van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel aanhalen. Het Nederlandstalig onderwijs blijft succesvol in Brussel. Men stelt vast dat steeds meer anderstalige leerlingen naar de Nederlandstalige scholen komen waardoor de verhouding in de klassen sterk wijzigt. Door een onvoldoende kennis van het Nederlands verzeilen anderstalige kinderen dikwijls in een situatie van belangrijke achterstand. Gevolg hiervan is dat men deze leerlingen meer en meer oriënteert naar type 1 of 8 van het buitengewoon onderwijs.

Hij verwijst vervolgens naar de voorgeschiedenis van het voorliggende voorstel. In dit kader was er het voorstel van resolutie van mevrouw Brigitte Grouwels betreffende de problematiek van kinderen en hun ouders van allochtone afkomst in het Nederlandstalig onderwijs, met bijzondere aandacht voor de situatie in Brussel (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 423/1) en zijn eigen voorstel van resolutie betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1333/1). N.a.v. de agendering van deze voorstellen beslisten de fracties in de Commissie voor Onderwijs om een ad hoc werkgroep te installeren met als doel te komen tot een voorstel van resolutie waarin alle fracties zich zouden kunnen vinden. De heer Van Dijck dankt de leden van de ad hoc werkgroep, de politieke medewerkers en de commissiesecretaris voor hun constructieve bijdrage.

De heer Van Dijck is vooral verheugd dat het voorstel van resolutie een resultaat is van fractieoverschrijdende samenwerking. Het voorstel van resolutie vormt voor al deze fracties geen eindpunt, maar een aanzet tot. De fracties willen met het

voorstel van resolutie het debat openen en niet afsluiten. Iedereen is ervan overtuigd dat er diverse en veelzijdige beleidsmaatregelen moeten genomen worden om het tij te doen keren en de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs blijvend te garanderen.

Hij beseft dat critici het voorstel van resolutie niet concreet genoeg en terughoudend zullen vinden. Het voorstel is dan ook het resultaat van samenwerking waardoor elke fractie zich kan terugvinden in de tekst. Het is de bedoeling dat het voorstel van resolutie uiteindelijk wordt aangenomen om t.a.v. de regering een aantal klemtonen kenbaar te maken. Als iedere fractie een eigen voorstel van resolutie had opgesteld, zou men dit resultaat nooit hebben bereikt, nl. het aanreiken van instrumenten om een kentering in de neerwaartse spiraal in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel te bewerkstellingen. Bovendien moet de goedgekeurde resolutie de minister van Onderwijs in haar positie binnen de Vlaamse regering ondersteunen om naar het Nederlandstalig onderwijs in Brussel de nodige initiatieven te nemen.

De 18 vragen uit het voorstel van resolutie aan de Vlaamse regering deelt de spreker op in diverse categorieën : de leerling, de omgeving van de leerling, de infrastructuur en de leerkracht. Hij benadrukt tot slot dat de meest dringende pijnpunten, met in het bijzonder het feit dat Nederlandstalige ouders hun kinderen niet naar de school van hun keuze kunnen sturen, bij hoogdringendheid moeten worden weggewerkt.

Mevrouw *Brigitte Grouwels* benadrukt dat het voorstel van resolutie een product is van samenwerking tussen fracties van meerderheid en oppositie. Voor haar fractie telt het resultaat : maatregelen die een antwoord bieden op de specifieke Brusselse situatie zodat tegen het begin van het volgende schooljaar de meest prangende problemen worden opgelost.

Een eerste ernstig probleem dat zij reeds in haar vermelde voorstel van resolutie op het oog had (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 423/1), betreft de grote taalachterstand van allochtone kinderen die school lopen in het Nederlandstalig onderwijs. Deze kinderen hebben voldoende mogelijkheden, maar komen omwille van hun taalachterstand niet in het onderwijsniveau terecht waar zij thuishoren. Het decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I, het zgn. GOK-decreet, heeft voor extra ondersteuning gezorgd, maar heeft niet alle problemen opgelost. Zo beschouwt men anderstalige kinderen uit het secundair onderwijs die voorafgaandelijk Ne-

derlandstalig basisonderwijs hebben gevolgd, totaal ten onrechte als kinderen die het Nederlands als moedertaal hebben. Het GOK-decreet moet o.m. op dit vlak worden bijgewerkt.

Een tweede belangrijk probleem waar mevrouw Grouwels via het voorstel van resolutie extra aandacht voor vraagt is de situatie van de Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Deze kinderen moeten ten allen tijde in het Nederlandstalig onderwijs terecht kunnen. Bovendien moet het isolement van deze kinderen op klasniveau absoluut worden vermeden.

Zij beseft dat het voorstel van resolutie in eerder algemene termen is gesteld en dat er geen voor de hand liggende oplossingen bestaan. Het is aan de Vlaamse regering en de minister van Onderwijs om concrete antwoorden op de gestelde problemen te formuleren.

De heer *Sven Gatz* stelt dat er op zeer korte termijn een juridische oplossing moet komen zodat Nederlandstalige ouders hun kinderen kunnen inschrijven in de school van hun keuze. Dit vergt een juridisch sluitende oplossing. Het is aan de Vlaamse regering en de minister van Onderwijs om deze oplossing nog voor het einde van het jaar te vinden. Hij verwijst in dit kader naar de Brusselse minister Guy Vanhengel die aan prof. dr. Verstegen van de KU Leuven een opdracht in die zin heeft gegeven.

Hij verwijst in dit kader naar een historisch argument dat nog steeds geldt. In de jaren 1960-1970 streken Nederlandstalige ouders in Brussel voor de mogelijkheid om hun kinderen naar Nederlandstalige scholen te sturen. Alhoewel de demografische context sterk is veranderd, blijft deze 'strijd' nog steeds aanwezig. Hij is van mening dat deze eis blijvend gehonoreerd moet worden.

In het algemeen merkt de heer Gatz op dat politici vanuit zeer diverse hoeken en met zeer diverse verwachtingen bevraagd worden over de voorliggende problematiek. Er zijn de Nederlandstalige ouders die zich vragen stellen bij het toenemend aantal anderstaligen. Er zijn ouders die vragen dat kinderen meer Frans zouden krijgen zodat ze perfect tweetalig zouden worden. Andere groepen van taalgemengde ouders begrijpen deze heisa niet en zien het probleem niet. En dan zijn er nog de anderstaligen die ook geconfronteerd worden met scholen die vol zitten en hun kinderen niet kunnen inschrijven.

Het is voor politici een uitdaging om hierop een passend antwoord te vinden zodat al deze groepen tevreden worden gesteld. Dit antwoord moet enerzijds gericht zijn op een pedagogisch tevredenheidsgevoel. Ouders moeten weten dat hun kinderen de eindtermen kunnen halen. Anderzijds moet men een psychologisch tevredenheidsgevoel nastreven : de onzekerheid bij de ouders zoveel mogelijk wegnemen.

Het voorliggende voorstel van resolutie wil de bewerkstelling van dit pedagogisch en psychologisch tevredenheidsgevoel mee ondersteunen, zodat dit de basis kan vormen van een zgn. Brusseldecreeet.

Mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* onderlijnt de constructieve samenwerking vanwege de diverse fracties om tot het voorliggende voorstel van resolutie te komen. Als het voorstel van resolutie te algemeen overkomt, is dit vooral te wijten aan het feit dat alle fracties zich hierin moesten weten te vinden.

Een belangrijk element voor haar fractie zijn de gelijke kansen in het onderwijs. Alhoewel haar fractie het GOK-decreet volledig ondersteunt, vraagt zij een bijsturing van dit decreet om te vermijden dat Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in hun klas in een isolement komen te staan. Het LOP (lokaal overlegplatform) zou op dit vlak een rol moeten kunnen spelen.

Een tweede item dat volgens mevrouw Van Nieuwenborgh de nodige aandacht verdient, betreft de anderstalige kinderen die net als Nederlandstalige kinderen het recht moeten hebben om zich in te schrijven in het Nederlandstalig onderwijs. In dit kader moeten scholen aangemoedigd worden om i.s.m. het nascholingscentrum Brussel initiatieven te nemen zodat deze anderstaligen ook buiten de school maximaal met het Nederlands in aanraking zouden komen. In die zin zouden de cursussen Nederlands verder moeten worden uitgebreid. Bovendien moet het schoolopbouwwerk erkend en gesubsidieerd worden. Dit schoolopbouwwerk biedt de link tussen de school en de privé-omgeving van de leerling.

Mevrouw Van Nieuwenborgh vindt het tevens van belang dat de Vlaamse minister van Onderwijs een gesprek zou aanknopen met haar partner uit de Franse Gemeenschap. Een dergelijk overleg moet leiden tot afspraken voor wat de tweetaligheid en het efficiënt gebruik van de schoolinfrastructuur betreft.

De heer *Dirk De Cock* onderstreept op zijn beurt de positieve samenwerking tussen de diverse fracties. Het is voor hem belangrijk dat het voorstel van resolutie gericht is op het behoud van de ervaringsdeskundigheid bij leerkrachten in Brussel. Bovendien willen de indieners meer leerkrachten aantrekken door de lerarenopleidingen te wijzen op het aantrekkelijke karakter van een stage in Brussel. Het voorstel van resolutie heeft bovendien oog voor een betere omkadering in de scholen via het Voorrangsbeleid Brussel.

Een tweede reeks van aandachtspunten betreft de leerling zelf. Zo is er enerzijds aandacht voor het Nederlandstalige traject voor de anderstaligen. Anderzijds moeten Nederlandstalige kinderen zodanig omkaderd worden dat hun moedertaal een zo hoog mogelijke standaard kan bereiken.

Hij verwijst vervolgens naar de jaren 1970 en 1980 tijdens dewelke men geconfronteerd werd met een tekort aan leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De overheid besliste toen dit tijt te doen keren. Door de nadruk te leggen op de kwaliteit van dit onderwijs, werpt dit vandaag zijn vruchten af. Vermits de vraag het aanbod vandaag overtreft, roept hij de inrichtende machten – vooral het VGC in Brussel – op dit aanbod te verhogen. Hij beseft dat dit tot effect kan hebben dat het Nederlandstalige kind meer geïsoleerd kan komen te zitten. Voldoende omkadering moet dit probleem uit de weg ruimen.

De toekomst van Brussel als tweetalige stad kan volgens de heer De Cock enkel gegarandeerd worden door de alloctonen een Nederlandstalige opleiding te geven. Kinderen uit de derde en vierde generatie die het Nederlandstalige traject hebben gevolgd, zullen zich immers later als Nederlandstaligen gedragen. Dit zal zeker in de beginfase niet vloeiend verlopen. Om deze periode door te komen, moet er voldoende omkadering worden bepaald. In ieder geval zal de tweede meting van het Voorrangsbeleid Brussel moeten aantonen of er inmiddels al progressie op het terrein werd gemaakt.

De heer De Cock besluit dat het voorstel van resolutie in een politieke taal is geschreven. Daardoor geeft het voorstel de indruk algemeen te zijn. Het omvat echter heel wat elementen die de grootste gemene deler vormen van wat democratisch mogelijk was.

Ook de heer *Frans Ramon* benadrukt de samenwerking: het voorstel van resolutie dat zeker niet vrijblijvend is, is in een goede verstandhouding tot stand gekomen. Het is nu aan de regering en de mi-

nister van Onderwijs om concreet invulling te geven aan de diverse bepalingen.

De situatie in Brussel is niet nieuw. De zorg om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel of het welbevinden van de kinderen die in een isolement dreigen te geraken, zijn terechte aandachtspunten, maar gaan al een tijdje mee. De huidige problemen met de inschrijvingen van kinderen van Nederlandstalige ouders hebben deze problematiek enkel terug scherp gesteld en terug op de agenda gezet.

De heer Ramon vraagt bijzondere aandacht voor drie elementen uit het voorstel van resolutie. Op de eerste plaats is er het onthaalbeleid dat een deel moet zijn van het schoolbeleid. Een school moet expliciteren welk taalbeleid men voert, zowel op school met de kinderen als met de ouders e.d. Als ouders kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs, moeten zij beseffen wat de consequenties daarvan zijn. Onthaal houdt in die zin ook het stimuleren in van het bezig zijn met taal, o.m. tijdens de vrije tijd.

Een tweede element is het verloop van de leerkrachten in Brussel. In het schooljaar 2001-2002 hielden 59 percent van de onderwijzers en 67 percent van de jonge leraars het voor bekeken voor zij 5 jaar actief zijn in Brussel. Daardoor verdwijnt er heel wat ervaring en knowhow uit Brussel. In die zin verwijst hij naar het voorstel van resolutie dat bijzondere aandacht vraagt voor het pedagogisch comfort van deze leerkrachten. In die zin moet men alvast maximaal gebruik maken van de ondersteunende initiatieven in Brussel zoals het Voorrangsbeleid Brussel.

Een derde aandachtspunt van de heer Ramon is de samenwerking met de Franse Gemeenschap. Het Franstalig onderwijs wordt op het vlak van het meertalig onderwijs met dezelfde problemen geconfronteerd als het Nederlandstalig onderwijs. Dit is een terrein bij uitstek om de samenwerking te bevorderen.

II. Bespreking

1. Reactie van de leden

De heer *Dominiek Lootens-Stael* verklaart dat de Vlaams Blok-fractie het voorstel van resolutie niet zal goedkeuren. De redenen daartoe hebben niets te maken met het feit dat niemand van de Vlaams Blok-fractie het voorstel van resolutie mee mocht ondertekenen.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel ligt de spreker als Nederlandstalige ouder nauw aan het hart. Hij heeft aan dit thema reeds jaren terug, o.m. ook in de Vlaamse Gemeenschapscommissie, heel wat aandacht besteed. Hij is tevreden dat ondertussen veel andere mensen, instellingen en groeperingen inzien dat er wel degelijk een probleem is.

Het voorliggende voorstel van resolutie bevat volgens de heer Lootens-Stael te weinig concrete aandachtspunten. Zo biedt de vraag naar een Brussel-decreet, als bundeling van de bestaande initiatieven terzake, geen enkele oplossing voor de bestaande problemen.

Een ander voorbeeld is de vraag uit het voorstel van resolutie om de rechten en de onderwijskansen van de Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs te vrijwaren. Dit is volgens hem de evidentie zelf, maar er wordt nergens vermeld hoe men dit moet aanpakken. Het voorstel van resolutie bevat heel wat positieve elementen, maar telkens zonder te verwijzen naar de essentie van het probleem.

De heer Lootens-Stael stelt dat het voorstel van resolutie heel wat aandacht besteedt aan de allochtone kinderen. Hij vindt echter weinig oplossingen terug voor de situatie van de Vlaamse kinderen in het onderwijs in Brussel. Bovendien moet voor de indieners de minister concrete oplossingen aanbrenge en eisen zij een oplossing voor het einde van het jaar. De met redenen omklede motie van het Vlaams Blok over de toepassing van het gelijke-onderwijskansendecreet in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1834/1*) vroeg reeds op 15 oktober 2003 de regering een oplossing te formuleren voor het einde van het jaar, maar werd door de indieners van het voorliggende voorstel van resolutie weggestemd. De enige oplossing voor de inschrijvingsproblematiek bestaat er volgens de spreker in dat er bij inschrijving voorrang wordt geboden aan Nederlandstalige kinderen.

2. *Reactie van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming*

De minister verklaart dat de problematiek van het Brussels Nederlandstalig onderwijs reeds veelvuldig in de Commissie voor Onderwijs aan bod is geweest. Het GOK-decreet heeft de inschrijvingsproblematiek extra versterkt. Ondertussen pleegde zij over dit probleem reeds heel wat overleg met het LOP-Brussel, de schooldirecties en ouders uit Brussel, met de bevoegde Brusselse minister, de heer Guy Vanhengel, en met de minister-president,

de heer Bart Somers, die vanuit de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand met deze problematiek werd geconfronteerd. Deze activiteiten tonen aan dat zij sterk begaan is met het inschrijvingstema, maar ook dat een juridisch sluitende oplossing moeilijk te vinden is.

Het voorstel van resolutie bevat heel veel positieve elementen die zij mee kan onderschrijven, maar biedt geen tegemoetkoming aan de grootste zorg die de Nederlandstalige ouders in Brussel hebben, nl. het inschrijvingsrecht. Zij is bereid naar een oplossing te zoeken, maar die is niet evident. Op korte termijn wacht zij het advies af van prof. dr. Verstegen die op vraag van Brussels minister Vanhengel zich over deze problematiek zal buigen. Uiteindelijk zal het parlement zijn verantwoordelijkheid terzake moeten nemen.

De minister reageert vervolgens op een aantal tussenskomsten. Zo vraagt zij zich af of de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wel zo slecht is als men beweert. Berichten die zij over dit thema ontvangt, zijn niet eenduidig. Er zijn een aantal studies aan de gang die daarover uitsluitsel moeten geven. Andere studies over de kwaliteit van de taalkennis bij jongeren tonen alvast aan dat het daarmee niet zo slecht gesteld is. Zij kan hier echter nog geen definitieve uitspraken over doen.

Voor wat het secundair onderwijs betreft, krijgen secundaire scholen vanaf het volgende schooljaar de mogelijkheid om in hun eerste graad een Brussels curriculum te voorzien. Dit houdt in dat kinderen die een taalachterstand hebben, gedurende 8 geïntegreerde uren extra Nederlandse taalsteun kunnen volgen.

Als men vergelijkingen maakt met het verleden, is het niet altijd duidelijk met welk verleden. Zo bestempelen sommigen het GOK-decreet als de oorzaak van de inschrijvingsproblemen in Brussel. De minister ontkent dit ten stelligste. Het GOK-decreet heeft een aantal toestanden aan de oppervlakte gebracht, die reeds lang bestonden. Daarmee heeft dit decreet een aantal zaken transparant gemaakt.

De minister herinnert eraan dat het Brussels onderwijs sinds het begin van de jaren 1990 reeds heel wat extra ondersteuning krijgt. Zij verwijst in dit kader naar het aparte normenstelsel, het Voorrangsbbeleid Brussel en de extra middelen via het GOK-decreet. Het is de bedoeling deze maatregelen te bundelen in het Brusseldecree, maar het zeker daar niet bij te laten en er nieuwe zaken aan toe te voegen.

Heel wat ouders melden dat de scholen in Brussel volzet zijn. Dit blijkt bij navraag zeker niet altijd het geval te zijn. Vraag is of de gekozen school in de buurt van de woonplaats ligt, welke bereidheid de ouders hebben om een afstand af te leggen, enzovoort. Als men concreet kiest voor een bepaalde school, dan verschilt dat niet van andere plaatsen in Vlaanderen waar zich dezelfde problemen voordoen. Dit probleem moet men dan ook in zijn juiste context plaatsen.

Zij vervolgt dat ook het LOP-Brussel naar oplossingen zoekt. Zij vragen zich bv. af of het niet beter zou zijn te kijken naar concentratiegebieden in Brussel, en Brussel in die zin op te splitsen in deelgebieden. Zij wacht op deze conclusies.

Zij beseft dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel slachtoffer is geworden van zijn eigen succes. Een uitbreiding van het aanbod – waar zijzelf in eerste instantie ook voorstander van was – creëert voor- en tegenstanders. Het aanbod verruimt, maar de Nederlandstalige kinderen dreigen daardoor meer geïsoleerd te zitten.

De minister stelt tot slot dat zij een samenwerking met de Franse Gemeenschap plant. Zij beseft dat dit de problemen niet zal oplossen. De cijfers tonen aan dat het marktaandeel in het Brussels onderwijs de afgelopen jaren licht verschoven is ten voordele van het Nederlandstalig onderwijs, maar zeker niet drastisch.

3. Amendement

Een amendement van mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Sven Gatz, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon, Kris Van Dijck en Dirk De Cock strekt ertoe aan de vierde streep, 1°, in fine de woorden “, zowel voor het gewoon als het buitengewoon onderwijs op alle niveaus” toe te voegen (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, 1874/2).

Mevrouw *Brigitte Grouwels* licht toe dat dit amendement aandacht wil vragen voor alle onderwijsniveaus en voor het buitengewoon onderwijs in het bijzonder. Ook het buitengewoon onderwijs wordt in Brussel meer en meer geconfronteerd met allochtone en anderstalige kinderen. Alhoewel het buitengewoon onderwijs bijzondere normen heeft, heeft deze bijzondere context nog geen aandacht gekregen.

III. Stemming

Het amendement wordt aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het geamendeerde voorstel van resolutie betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

Gilbert
VAN BAELEN

De voorzitter,

Gilbert
VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

- 1° de, sinds de jaren '70, groeiende belangstelling voor het Nederlands en voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, die op zich verheugend is ;
- 2° het feit dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel een evolutie heeft gekend naar meer anderstalige leerlingen en naar een grote aanwezigheid van Franstalige leerlingen, wat ontegensprekelijk extra uitdagingen met zich meebrengt ;
- 3° de achterstandssituatie waarin anderstalige leerlingen terecht kunnen komen door onvoldoende kennis van het Nederlands en de oriëntering van leerlingen naar type 1 of type 8 van het buitengewoon onderwijs, omdat ze het Nederlands te weinig onder de knie hebben ;
- 4° de ondermaatse doorstroming van allochtone leerlingen in Brussel naar het algemeen secundair onderwijs en het hoger onderwijs ;
- 5° de vaststelling dat het vroegtijdig schoolverlaten in Brussel drie- tot viermaal hoger ligt bij allochtone leerlingen dan bij autochtone leerlingen ;
- 6° het gebrek aan en het grote verloop van leerkrachten in de Vlaamse grootsteden, in het bijzonder in Brussel ;
- 7° het beleid van de Vlaamse overheid om alle kinderen in het Vlaams onderwijs – dus ook in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel – echte gelijke onderwijskansen te bieden ;

– rekening houdend met :

- 1° de feitelijke situatie in Brussel op het vlak van de taal en de taalomgeving : de leefomgeving van de Franstalige en anderstalige kinderen is in hoofdzaak Franstalig of anderstalig en het Nederlands is voor veel anderstalige kinderen in Brussel pas de derde of zelfs de vierde taal ;
- 2° het belang van ouderbetrokkenheid en -participatie voor de schoolloopbaan en het welbevinden van het kind ;

– overwegende dat :

- 1° de belangrijkste uitdaging voor de nabije toekomst bestaat in het garanderen van een voldoende sterk draagvlak om een kwalitatief hoogstaand Nederlandstalig onderwijs in Brussel te kunnen blijven aanbieden ;
- 2° het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs bijdraagt tot het imago van Vlaanderen in zijn hoofdstad ;
- 3° Nederlandstalige ouders het recht moeten hebben hun kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel school te laten lopen ;
- 4° het Nederlandstalig onderwijs de grote verwachtingen van alle ouders die hun kinderen aan dat onderwijs toevertrouwen, moet helpen vervullen. De Nederlandstalige kinderen moeten zich te allen tijde goed kunnen voelen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ten aanzien van de allochtone jongeren, heeft het Nederlandstalig onderwijs een belangrijke rol te vervullen op het vlak van de integratie in Brussel en zijn Vlaamse gemeenschap, met respect voor hun culturele achtergrond. Het Nederlandstalig onderwijs is gebaseerd op fundamentele waarden als democratie, maatschappelijk pluralisme en tolerantie ;
- 5° allochtone ouders doorgaans moeilijk communiceren met de school door onvoldoende kennis van het Nederlands, van het onderwijssysteem en van de Vlaamse leertraditie ;
- 6° het schoolopbouwwerk als externe partner het onderwijsondersteunend leefklimaat actief kan stimuleren door zijn scharnierfunctie tussen school, buurt en ouders ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° werk te maken van een 'Brusseldecreet' waarin zowel alle in het verleden genomen maatregelen in verband met het Nederlandstalig onderwijs in Brussel (bijvoorbeeld het voorrangbeleid Brussel (VBB), de specifieke programmatie- en rationalisatienormen, de Brusselcoëfficiënt, enzovoort) als een aantal nieuwe maatregelen worden gegroepeerd, zowel voor het gewoon als het buitengewoon onderwijs op alle niveaus ;
- 2° de rechten en onderwijskansen van Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig

onderwijs in Brussel te vrijwaren, in het belang van de Nederlandstalige en anderstalige kinderen ;

- 3° overleg te plegen met het Brussels Lokaal Overlegplatform om in het kader van het decreet betreffende gelijke onderwijskansen (GOK-decreet) de bestaande mechanismen te verfijnen om een mogelijk isolement van Nederlandstalige kinderen op klasniveau te vermijden ;
- 4° de visie en het beleid ten aanzien van het omgaan met het Nederlands en de andere aanwezige talen op school op te nemen als een verplicht onderdeel van het schoolreglement dat aan de ouders bij de inschrijving wordt voorgelegd en onderschreven, en daarover met nadruk te communiceren ;
- 5° werk te maken van een onthaalbeleid in de Brusselse Nederlandstalige scholen, waarbij aan anderstalige ouders duidelijk wordt gemaakt dat ook zij een belangrijke verantwoordelijkheid hebben door hun keuze voor het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Die keuze houdt onder andere in dat zij het Nederlands ook in de vrije tijd een plaats geven (bijvoorbeeld door Nederlandstalige tv, boeken, jeugdwerk, enzovoort). Ook het aanmoedigen van de kennis van het Nederlands van ten minste een van de ouders, maakt deel uit van dat onthaalbeleid, met als doel om binnen een redelijke termijn de communicatie met de ouders in het Nederlands te laten verlopen. Als onderdeel van dat onthaalbeleid krijgen anderstalige ouders een informatiepakket, indien nodig en mogelijk in hun moedertaal, over het Nederlandstalig vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren in Brussel ;
- 6° de taalvaardigheid in het Nederlands van de leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel bij wijze van steekproef te peilen, om de scholen aan te sporen de vorderingen in taalvaardigheid van hun leerlingen goed te volgen via een leerlingvolgsysteem en tijdig leerlingen met een taalachterstand, in overleg met de ouders, extra te begeleiden ;
- 7° allerlei initiatieven (zoals uitwisselingsprojecten) uit te werken in samenwerking met de scholen en de jeugd- en sportverenigingen in Brussel en in de rest van Vlaanderen om de kennis van het Nederlands en de

Vlaamse cultuur te versterken. Andere mogelijke initiatieven zijn het promoten van educatieve (spel)programma's op tv (TV-Brussel), op de radio en in de krant (Brussel Deze Week) ;

- 8° de scholen aan te moedigen om met het nascholingscentrum Brussel samen te werken – voor de taal en het taalbeleid in de school zou dat immers voor alle Nederlandstalige scholen in Brussel een fundamentele professionalisering en ondersteuning kunnen betekenen – alsook extra geld vrij te maken voor andere nascholingsinitiatieven inzake taal en taalbeleid in de school en in de klas. Dat geeft de school wat meer ademruimte om ernstig werk te maken van een degelijk taalbeleid in de school ;
- 9° de scholen te ondersteunen om de overgang tussen de onderwijsniveaus te begeleiden met een bijzondere aandacht voor de taalproblematiek ;
- 10° te onderzoeken welke wijzigingen noodzakelijk zijn om een gedifferentieerd curriculum inzake taallessen mogelijk te maken ;
- 11° dringend meer geld vrij te maken voor taalcursussen Nederlands, aangezien de vraag het aanbod sterk overstijgt ;
- 12° erop toe te zien dat het taalaspect ook in de na- en buitenschoolse opvang de aandacht krijgt die het verdient ;
- 13° het schoolopbouwwerk zo snel mogelijk een structurele erkenning en subsidiëring te bieden ;
- 14° werk te maken van de opwaardering van het lerarenambt, door leraars de kans te geven zich te vormen en bij te scholen om de zware opdracht, eigen aan de specifieke problematiek van de concentratiescholen en de taalheterogene klassen, aan te kunnen. Daarbij denken we ten minste aan een verhoging van het pedagogische comfort ;
- 15° de lerarenopleidingen, in het bijzonder de lerarenopleidingen van Brussel en omgeving (Leuven, Aalst, Mechelen, enzovoort), aan te moedigen en te stimuleren om hun studenten een gedeelte van de stage, met de gepaste begeleiding, in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te laten doen ;

- 16° een beleidscel op te richten met vertegenwoordigers van alle departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die verantwoordelijk zijn voor het werken aan en het smeden van banden tussen het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en de integratie van allochtonen ;
- 17° maatregelen te nemen om de dringende behoeften aan schoolinfrastructuur te lenigen ;
- 18° gesprekken aan te knopen met de Franse Gemeenschap en in het bijzonder met de voor onderwijs bevoegde ministers, met het oog op mogelijke afspraken in verband met het gehele onderwijsbeleid in Brussel, onder meer om de tweetaligheid (Nederlands-Frans / Frans-Nederlands) bij de leerlingen in alle Brusselse scholen te bevorderen en om een efficiënter gebruik van de schoolinfrastructuur te bewerkstelligen.
-